

Aktuellt kommunal revision

Åsa Hjortsberg Sandgren och Lotta Ricklander
Sveriges Kommuner och Regioner

På gång inom kommunal revision

- Revisorsinspektionen och den kommunala revisionen hemställer från SKR
- Upphandling av revisionstjänster
- Standard kommunal räkenskapsrevision – vad har hänt sen enkät
- Styrning och revision
- God revisionsred 2026

Hemställan

SKR vill med denna hemställan påtala att det framstår som orimligt att en statlig myndighet genom sitt agerande undergräver den ansvarsfördelning som riksdagen har lagt fast i det kommunalrättsliga systemet. RI använder sitt mandat i revisorslagen på ett område där kommuner och regioner har en exklusiv kompetens. RI:s agerande innebär ett allvarligt ingrepp i det kommunala självstyret.

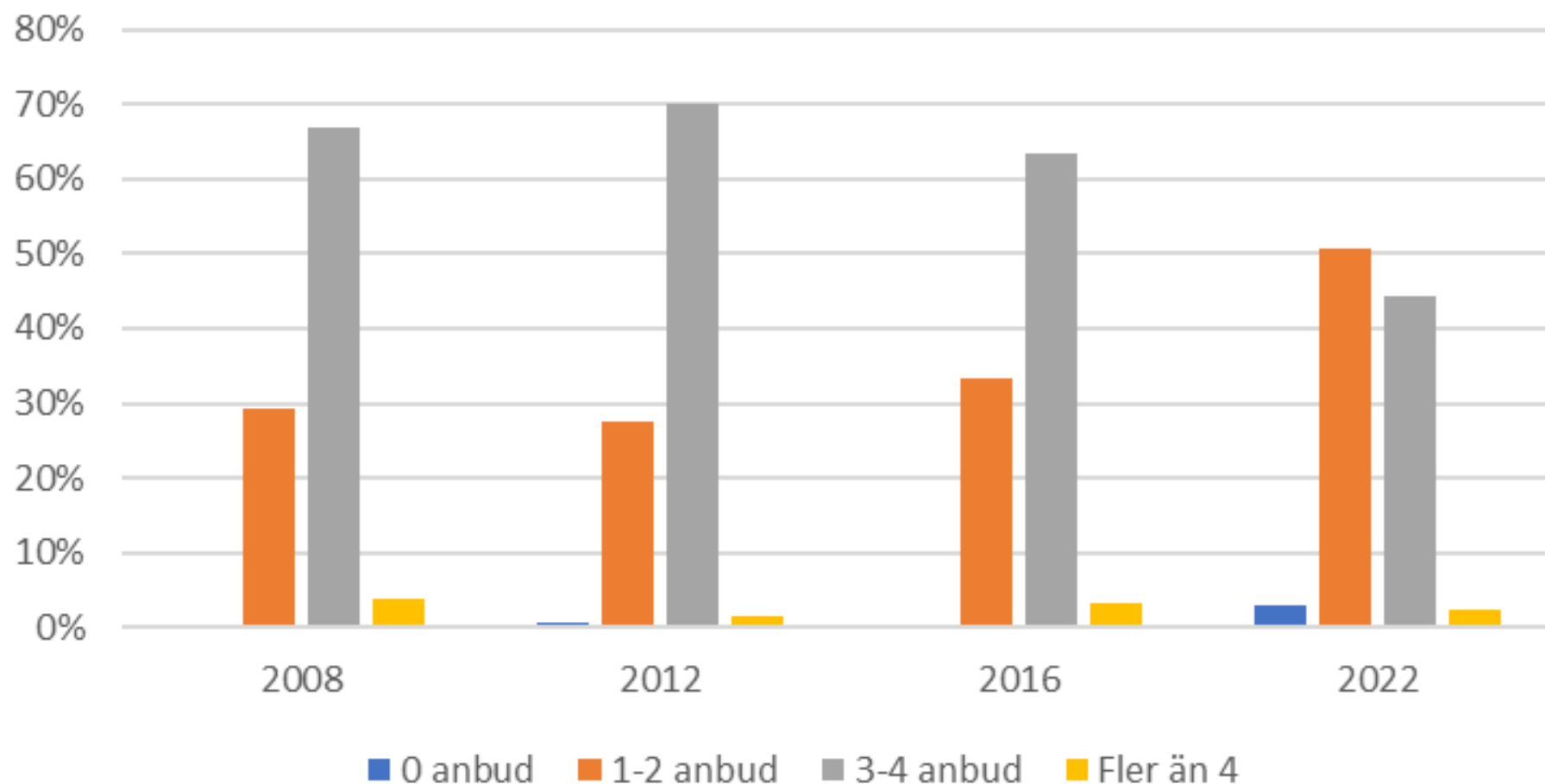
SKR hemställer därför

- att RI:s instruktion ändras så att det tydliggörs att kommuner och regioner inte omfattas av myndighetens uppdrag, alternativt att revisorslagen ändras.

Upphandling av sakkunniga

- Nya mallar under utarbetande

Antal anbud senaste upphandlingen, andel

Standard kommunal räkenskapsrevision

- Utvärdering år 1 genomförd under 2024
- Svarande var ekonomichefer, förtroendevalda revisorer och sakkunniga

Vilka utvecklingsbehov ser man?

- **Större anpassning till det kommunala** – Mer kunskap om kommunala regelverk hos revisionen.
- **Minska administration:** Önskemål om att granskningen ska fokusera på det som är väsentligt. Men, standardisera gärna där det är effektivt.
- **Kommunikation och samordning:** Bättre planering och dialog, undvika ad-hoc frågor och korta ledtider.
- **Ökade resurser/bättre budgethantering** - man är ofta ganska svag i att kunna förklara vad revisionen omfattar och vad man behöver i budget.
- **Standardisering av rapportering:** Förslag om att standardisera rapporteringen ännu mer, inklusive tydligare beskrivningar av riskbedömningar, iakttagelser och bedömningar.
- **Tydligare riktlinjer** kring tex. granskning av sammanställda räkenskaper, närståendeförhållanden, att GEH inte ingår.

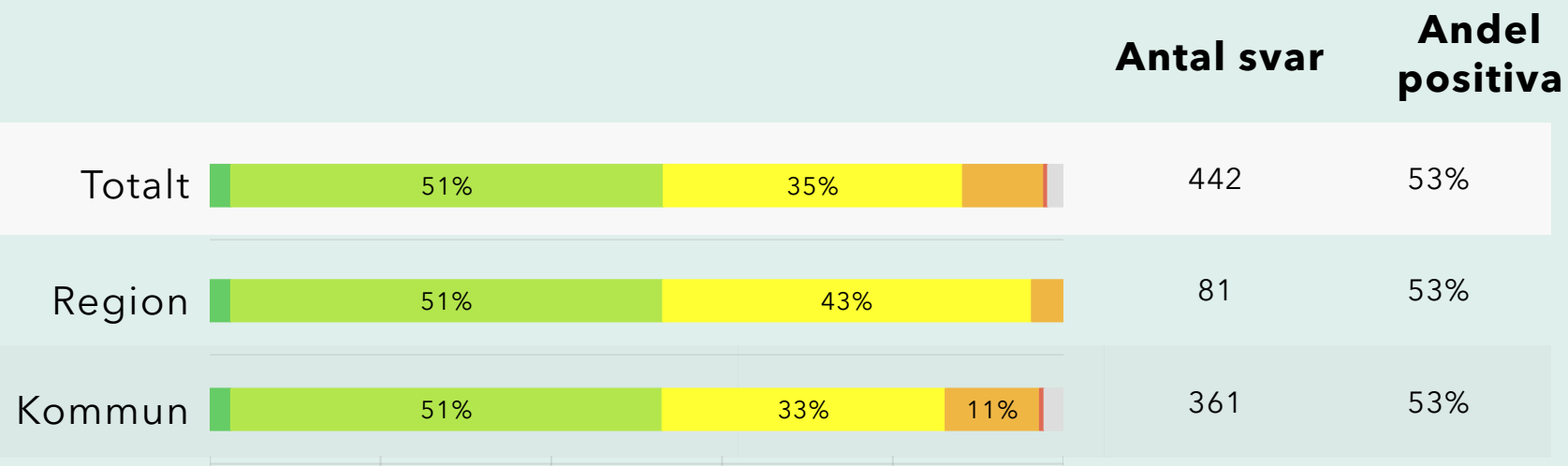
Utveckling standard 2025

Ändringar

- **Drift- och investeringsredovisning** Tillämpningsanvisningen i ISA 501 avseende granskning av drift- och investeringsredovisning ersätts med en särskild instruktion.
- **Sammanställda räkenskaper** Instruktionen för granskning av sammanställda räkenskaper har tydliggjorts genom att inkludera fler exempel på granskningsåtgärder.
- **Annan skriftlig rapportering** Det har i relevanta delar av standarden tydliggjorts att annan skriftlig rapportering ska lämnas av sakkunnigt biträde. De exakta formerna för sådan rapportering regleras dock inte av standarden.

Styrning och revision

Granskar revisionen rätt områden?

År	Andel positiva	Skillnad
2007	75%	
2013	79%	+4
2018	63%	-16 (-12)
2024	53%	-10 (-22)

Granskar revisionen rätt områden?

Öppna svar - tjänstepersoner

60 öppna svar
6 positiva, 44 negativa, 10 neutrala

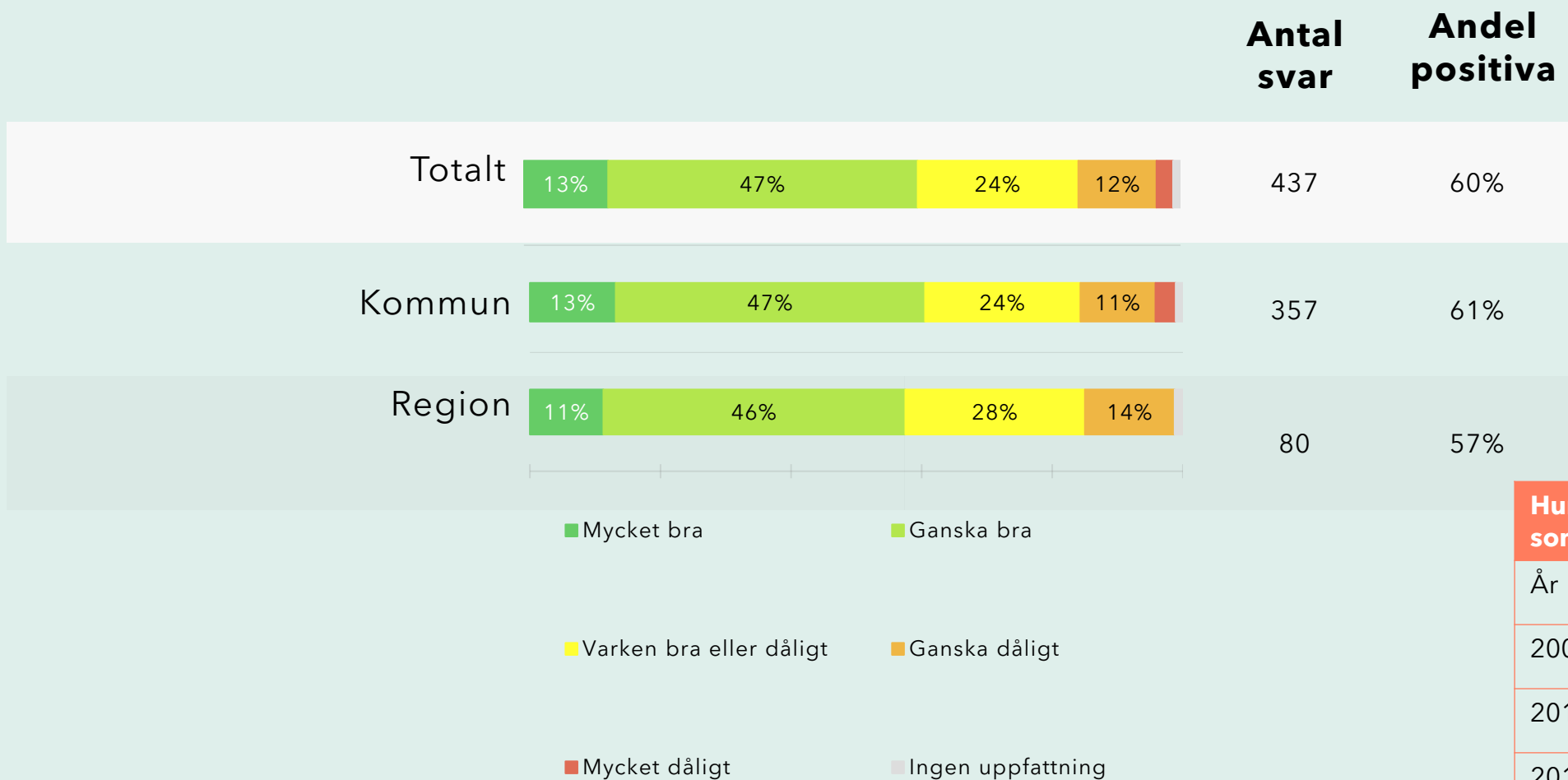
Positiva

- Viktig att bli granskad
- De sakkunniga känner kommunen väl
- Har "örat mot rälsen"

Negativa

- Revisionsföretagen styr för mycket, kopierar granskningar från andra kommuner
- Kommer in vid fel tidpunkt, när kommunen är i ett utvecklingsskede eller i samband med en tillsyn.
- För mycket detaljfokus
- *"Känns som att revisionen lever kvar i den detaljstyrning som dagens moderna kommun vill komma ifrån."*

Hur uppfattar du kvaliteten på granskningen?

Tycker du att revisionens granskning genomförs på ett konstruktivt och kompetent sätt?

År	Andel positiva	Skillnad
2007	79%	
2013	78%	-1
2018	65%	-13 (-14)

Hur är kvaliteten på det arbete som görs inom revisionen?

År	Andel positiva	Skillnad
2007	74%	
2013	68%	-8
2018	60%	-8 (-16)
2024	60%	0 (-16)

Hur uppfattar du kvaliteten på granskningen?

Öppna svar - politiker

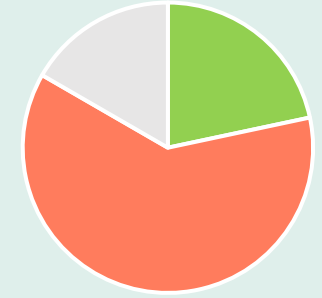
32 öppna svar
10 positiva, 14 negativa, 8 neutrala

Positiva

- Noggrant och självständigt
- Leder till utveckling
- Nyttä för nämndsledamöter
- Relevanta frågor

Negativa

- Om förtroendevalda:
 - Låg kunskap
 - Drivs av politiskt intresse
- Om sakkunniga:
 - Varierar mycket i kvalitet
 - Dåligt pålästa om kommuner/regioner samt om verksamheten de granskar
 - "massproducerar rapporter" som upplevs vara för allmänna och inte går in på den specifika kommunen/regionen.

Hur uppfattar du kvaliteten på granskningen?

Öppna svar - tjänstepersoner

60 öppna svar
13 positiva, 37 negativa, 10 neutrala

Positiva

- Kan vara väldigt bra kvalitet
- Bra att verksamheten får sakgranska
- Bra när det är tydligt att det gäller specifikt vår kommun
- Noggrant

Negativa

- Metodiken kan utvecklas, för få stickprov, för få intervjuer
- Svårt att följa analysen och förstå slutsatserna
- För detaljerade frågor, sakfel
- Juniora konsulter med låg kunskap
- För standardiserat

Utvecklingsprojekt

- Ibland uppstår utmaningar mellan revisionen och dem som ska granskas, särskilt när styrning eller styrmodell förändras.
- Verksamheten uppfattar att revisionen inte hänger med i ett förändrat sätt att styra
- Samtidigt som revisionen anser att de saknar underlag för sin årliga bedömning.

Utvecklingsprojekt

Syfte med projektet

- Sätta ord på och förstå svårigheter och skav som kan uppstå
- Tillsammans utforska framgångsfaktorer och hur vi drar bättre nytta av revisionen

Upplägg

- Tre kommuner och en region deltar
- Seminarium på Kvalitetsmässan
- Ev. metodstöd, webbutbildningar

God revisionssed 2026

- Arbete med genomgång och uppdatering av skrifter God revisionssed i kommunal verksamhet startar i höst.
- Görs i samarbete med förtroendevalda revisorer och sakkunniga biträden.
- Revisionsdialoger vintern/våren 2026
- Ny god sed i november 2026

Fokus verksamhetsrevision

God revisionssed

I kommunal verksamhet 2022

Årlig granskning

Granskningen är årlig och avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår.

Granskningen är avslutad när alla revisionsobjekt samt årsredovisningen är granskad.

- Rättvisande räkenskaper: Standard för kommunal räkenskapsrevision
- Resultat förenliga med fullmäktiges mål.

- Måluppfyllelse.
- Styrning och intern kontroll
- Stora risker.
- Grundläggande granskningen är otillräcklig
- Verksamhet, processer, rutiner

Tanke: Finns ett bättre sätt att beskriva den årliga granskningen?

Årlig granskning	
Verksamhetsrevision	Räkenskapsrevision

Andra utvecklingsområden

- Revisionens oberoende
- Revisionens arbetssätt
- Revisionens kommunikation och dialog med fullmäktige och styrelse/nämnder

Revisionens roll i arbetet att motverka välfärdsbrottslighet

- Kartläggning genomförd 2021-23
- Ny kartläggning 2024-25 (svårt att hitta rapporter)
- Seminarium konferens Att motverka välfärdsbrott

Vad är nytt i lagtexten kring intern kontroll

KL 6 kap. 6 §

- Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag och annan författning som gäller för verksamheten.
- De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig ***för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten***, och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Publicerad 7 mars 2024

Kommunal revision

SKR:s uppdrag är att stödja, stärka och utveckla den kommunala revisionen. Det gör vi genom att normera god revisionssed, ge kommuner och regioner stöd och råd inom kommunal revision med mera.

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommuner och regioner samt pröva ansvarstagandet. Den granskar på fullmäktiges uppdrag. Revisorerna är förtroendevalda och de biträds av sakkunniga yrkesrevisor. Tillsammans provar de om verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, om styrningen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

[Fakta om kommunal revision](#)[God revisionssed finns som](#)

Demokrati, ledning, styrning

Kommunal revision

Att vara förtroendevald revisor +

Fullmäktiges ansvarsprövning

God revisionssed

Revision i kommunala aktieföretag, stiftelser
med fleraRevisorernas arbetsdokument,
mallar +

Revisorernas handlingar

Standard kommunal räkenskapsrevision

Nyhetsbrev kommunal revision

- Klicka:
<https://skr.se/skr/tjanster/epostutskickprenumerera/periodiskautskicknyhetsbrev.1043.html>
- Anmäl med din e-postadress